

NACIONALNI PROTOKOLI AKTIVNOSTI ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE

naziv **ŠČETKANJE ZOB V VRTCU IN ŠOLI**

koda **14.01**

Ključne besede: **Otroci, ščetkanje zob, zobozdravstvena vzgoja**

Namen aktivnosti:

Praktično učenje in obvladovanje ščetkanja zob

Potrebni pripomočki:

- milo
- brisača
- zobna ščetka
- zobna pasta
- učni model (po potrebi)

Predvideni čas izvajanja protokola (aktivnosti):

10 minut/na osebo

Skrbnik protokola aktivnosti zdravstvene in babiške nege:

Sekcija MS in ZT v zobozdravstvu

Potrebno število oseb za izvedbo aktivnosti:

1

odgovorna oseba protokola:

Marina Čok

omejitve, pripombe

Aktivnost ZBN lahko izvede:

bolničar	ne	
tehnik zdravstvene nege	DA	<i>Vsi z dodatnimi specialnimi znanji in</i>
diplomirana medicinska sestra	DA	<i>usposobljenostjo za delo na področju</i>
zobna asistentka	DA	<i>zobozdravstvene vzgoje</i>
prof. zdrav. vzgoje	DA	

NACIONALNI PROTOKOLI AKTIVNOSTI ZDRAVSTENE IN BABIŠKE NEGE

Izvedba aktivnosti zdravstvene nege:

1.	Otroke razdelimo v male skupine
2.	Otroci si umijejo roke
3.	Na pripravljene ščetke nanesimo ustrezno količino zobne paste. Za grah, starosti primerne zobne paste s fluoridi potrebujejo otroci do 6. leta starosti, starejši pa 1-2 cm.
4.	Pri praktičnem ščetkanju zob otroke motiviramo in jim pomagamo pri razvijanju spretnosti, vztrajnosti in obvladovanju veščine. Otroke usmerjamo v sistematično in čim bolj natančno ščetkanje vseh zob in zobnih površin. Pri tem je osnovna smer potegov s ščetko od dlesni proti zobu. Po potrebi otrokom individualno vodimo roko in jim pomagamo odpraviti morebitne nepravilnosti.
5.	Po ščetkanju zob naj otroci slino in ostanke paste temeljito izpljunejo. Otroci nad 6 let lahko v ustih požvrkljajo majhen požirek vode cca. 30 sekund in izpljunejo.
6.	Se umijejo okoli ust, dobro izperejo zobno ščetko, jo otresejo, držalo obrišejo ter jo shranijo.
7.	Dokumentiranje: Zabeležimo aktivnost, datum, podpis in vložimo v mapo za dokumentacijo.

opombe:

<i>Velikost skupine prilagodimo konkretnim pogojem, starosti in sposobnosti otrok</i>
<i>Po protokolu umivanja rok</i>
<i>Pri nanašanju zobne paste moramo biti previdni, da se ne dotikamo zobnih ščetk- nitk. Pri izbiri zobne paste upoštevamo evropske smernice, ki glede na starost narekujejo sledečo vsebnost fluoridov v zobni pasti: od 6. meseca do 2 let 500 ppm fluoridov, od 2-6 let 1000(+) ppm, nad 6let 1450 ppm fluoridov.</i>
<i>Lahko si pomagamo z učnim modelom, lutko... Ključnega pomena je, da delo, cilje in metode dela prilagajamo psihofizičnim in anatomskim značilnostim starostnega obdobja otrok ter individualnim posebnostim otrok v skupini, ki jo obravnavamo.</i>
<i>Ves čas skrbimo, da otroci pri umivalniku ohranjajo primerno vedenje, red in disciplino.</i>

NACIONALNI PROTOKOLI AKTIVNOSTI ZDRAVSTENE IN BABIŠKE NEGE

Opombe, omejitve protokola:

Učenje ščetkanja zob je proces, ki ga postopoma nadgrajujemo.

Praktično učenje ščetkanja zob v skupini oziroma vrtcu ali šoli ob pojavu epidemij in večjega števila viroz ali drugih nalezljivih bolezni začasno opustimo.

Nadomestimo ga lahko z učenjem na modelu, zobni lutki...

Temeljna literatura:

- European Archives of Pediatric Dentistry. 2009. Guidelines on the use of fluoride in children: an EAPD policy document. *European Archives of Pediatric Dentistry*, 10(3), pp. 129-135.
- Gašperšič, R. 2009. Oskrba ustne votline pri parodontalnih boleznih in drugih ustnih boleznih. V: Zbornik prispevkov Ustna nega – vloga zdravstvene nege za zdravje ustne votline; 2009 april 22. Ljubljana: Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije. Sekcija medicinskih sester v vzgoji in izobraževanju.
- Kosem, R., 2010. Fluoridni geli, raztopine in premazi v preventivi kariesa. V: *Sodobna uporaba fluoridov v otroškem in preventivnem zobozdravstvu. Zbornik prispevkov na seminarju / 9. slovenski pedontološki dnevi; 2010, september 24.-25.* Ljubljana: Sekcija pedontologov Slovenskega zdravniškega društva, p. 16.
- Kosem, R., 2011. Pregled uporabe fluoridov v zobozdravstvu. V: *Sodobna uporaba fluoridov pri otrocih in mladostnikih, Pravice in dolžnosti pacientov v zobozdravstvu. Zbornik prispevkov na seminarju.* Ljubljana: Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije. Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v zobozdravstvu, pp. 7-13
- Kroflič, M. 2010. Že v ranem otroštvu prebudimo spoznanje o vrednosti zdravja zob . V: *Vita, Stomatologija.* XV (72), 14-16.
- Šenk Erpič, A. & Golja, A. M., 2010. Navade v zvezi z izplakovanjem ust po ščetkanju z zobno pasto. V: *Sodobna uporaba fluoridov v otroškem in preventivnem zobozdravstvu. Zbornik prispevkov na seminarju / 9. slovenski pedontološki dnevi. 2010, september 24.-25.* Ljubljana: Sekcija pedontologov Slovenskega zdravniškega društva, p. 29

	organ, ki izdaja sklep o ustreznosti:	številka sklepa:	datum:	odgovorna oseba:
sklep skrbnika nacionalnega protokola	Sekcija MS in ZT v zobozdravstvu	42/14	16.10.2014	<i>Marina Čok</i>
I. sklep o ustreznosti nacionalnega protokola	Delovna skupina za nacionalne protokole ZBN	2/15	08.06.2015	<i>Majda Oštir</i>
II. sklep o ustreznosti nacionalnega protokola	Upravni odbor Zbornice Zveze	610/34	10.06.2015	<i>Darinka Klemenc</i>
III. sklep o ustreznosti nacionalnega protokola	Razširjeni strokovni kolegij za zdravstveno nego pri MZ	04-03a/04-2015	17.06.2015	<i>mag. Branko Bregar</i>

Dokument objavljen na spletni strani Zbornice – Zveze dne **29.09.2015**

Nacionalni protokol se uporablja najmanj do: **28.09.2017**